

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 19. aprill 2021
(OR. en)

5204/21

UK 8

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Suurbritannia ja Põhja-iri Ühendkuningriigi valitsuse ning Euroopa Aatomienergiaühenduse vaheline tuumaenergia ohutu ja rahuotstarbelise kasutamise koostöö leping

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI VALITSUSE NING
EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUSE
VAHELINE
TUUMAENERGIA OHUTU JA
RAHUOTSTARBELISE KASUTAMISE
KOOSTÖÖ LEPING

EUROOPA AATOMIENERGIAÜHENDUS (EURATOM), edaspidi „ühendus“

ühelt poolt,

SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI VALITSUS, edaspidi „Ühendkuningriik“,

teiselt poolt,

edaspidi koos „pooled“ ja eraldi „pool“;

ARVESTADES, et 24. jaanuaril 2020 sõlmisid Ühendkuningriik, Euroopa Liit (edaspidi „liit“) ja ühendus Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu (edaspidi „väljaastumisleping“) ning et Ühendkuningriik astus selle alusel liidust välja 31. jaanuaril 2020 kell 23.00 GMT ja kell 00.00 Kesk-Euroopa aja järgi;

ARVESTADES, et väljaastumislepingu IX jaotises on sätestatud Euratomiga seotud väljaastumisküsimused;

MÄRKIDES, et liit ja Ühendkuningriik on leppinud kokku poliitilises deklaratsioonis, milles sätestatakse liidu ja Ühendkuningriigi tulevaste suhete raamistik Ühendkuningriigi väljaastumise järgseks ajaks;

TUNNISTADES ühenduse ja Ühendkuningriigi vahelist lõimitust tuumavaldkonnas;

TUNNISTADES, et Ühendkuningriik, ühendus ja selle liikmesriigid on saavutanud tuumaenergia rahuotstarbelises kasutamises võrreldava kõrge taseme, mille tagavad nende asjaomased tuumaalaste kaitsemeetmete ja tuumajulgeoleku, rahvatervise, tuumaohutuse, kiirguskaitse, radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise ning keskkonnakaitsega seotud õigusnormid;

MÄRKIDES Ühendkuningriigi kindlat tahet arendada ja kasutada tuumaenergiat osana oma mitmekesisest ja vähese CO₂-heitega energiaallikate kogumist;

SOOVIDES sõlmida tuumaenergia prognoositava ja praktilise, rahuotstarbelise, lõhkeainetega mitte seotud kasutuse vallas pikaajalised koostöökokkulepped, milles võetakse arvesse nende asjaomaseid tuumaenergiaprogramme ning mis lihtsustavad Ühendkuningriigi ja ühenduse vahelist kaubandust, teadus- ja arendustegevust ning muud koostööd;

TUNNISTADES, et omavaheline koostöö tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise valdkonnas on Ühendkuningriigile ja ühendusele kasulik;

KINNITADES VEEL KORD poolte kindlat tahet tagada, et tuumaenergia rahuotstarbeline arendamine ja kasutamine rahvusvahelisel tasandil edendab tuumarelva leviku tõkestamise eesmärki;

KINNITADES VEEL KORD Ühendkuningriigi, ühenduse ja selle liikmesriikide toetust Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri (edaspidi „IAEA“) eesmärkidele ja IAEA kaitsemeetmete süsteemile ning nende soovi teha koostööd, et tagada ka edaspidi selle tulemuslikkus;

NENTIDES, et Ühendkuningriik ja kõik ühenduse liikmesriigid on 1. juulil 1968 Washingtonis, Londonis ja Moskvas koostatud ning 5. märtsil 1970 üldiselt jõustunud tuumarelva leviku tõkestamise lepingu (edaspidi „tuumarelva leviku tõkestamise leping“) osalised;

KINNITADES VEEL KORD poolte toetust tuumarelva leviku tõkestamise lepingu eesmärkidele ja nende soovi edendada kõnealuse lepingu ülemaailmset kohaldamist;

MEENUTADES Ühendkuningriigi, ühenduse ja selle liikmesriikide kindlat tahet tõkestada tuumarelva levikut, sealhulgas tugevdada ja tõhusalt kasutada sellesisulisi kaitsemeetmeid ja ekspordikontrollirežiime, mille raames toimub Ühendkuningriigi ja ühenduse vaheline koostöö tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise alal;

TUNNISTADES, et Ühendkuningriik, mis on tuumarelva leviku tõkestamise lepingu kohaselt tuumariik, on vabatahtlikult sõlminud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ja Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri vahelise lepingu, mis käsitleb kaitsemeetmete kohaldamist Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigis seoses tuumarelva leviku tõkestamise lepingu (IAEA INFCIRC/951) ja selle lisaprotokolliga (IAEA INFCIRC/951/Add.1), mis mõlemad on koostatud 7. juunil 2018 Viinis ja jõustusid 31. detsembril 2020 kell 23:00 (Greenwichi aeg) (edaspidi koos „Ühendkuningriigi ja IAEA vaheline kaitsemeetmete leping“);

MÄRKIDES, et kõikides ühenduse liikmesriikides kohaldatakse nii Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingu (edaspidi „Euratomy asutamisleping“) kui ka ühenduse, selle liikmesriikide ja IAEA vahel sõlmitud kaitsemeetmete lepingute kohaseid tuumalaseid kaitsemeetmeid;

MEENUTADES Ühendkuningriigi, ühenduse ja selle liikmesriikide kui 3. märtsil 1980. aastal Viinis ja New Yorgis koostatud ning 8. veebruaril 1987 üldiselt jõustunud tuumamaterjalifüüsilise kaitse konventsiooni ning 8. juulil 2005 Viinis sõlmitud ja 8. mail 2016 üldiselt jõustunud kõnealuse konventsiooni muudatuse (edaspidi koos „muudetud konventsioon“) osaliste kindlat tahet kasutada tuumamaterjali turvaliselt;

MÄRKIDES, et Ühendkuningriik ja kõik ühenduse liikmesriigid osalevad Tuumatarnijate Grupis;

MÄRKIDES, et arvesse tuleks võtta kohustusi, mille Ühendkuningriik ja iga ühenduse liikmesriik on võtnud Tuumatarnijate Grupi raames;

TUNNISTADES, et käesolev leping ei piira Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi, Saksamaa Liitvabariigi ning Madalmaade Kuningriigi vahelise lepingu, mis käsitleb rikastatud uraani tootmiseks gaasilise tsentrifugaaleraldusprotsessi väljatöötamisel ja kasutamisel tehtavat koostööd ja mis on koostatud 4. märtsil 1970 Almelos, ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi, Madalmaade Kuningriigi, Saksamaa Liitvabariigi ning Prantsuse Vabariigi vahelise lepingu, mis käsitleb koostööd tsentrifugaaltehnoloogia valdkonnas ja mis on koostatud 12. juulil 2005 Cardiffis, kohaldamist;

KINNITADES VEEL KORD Ühendkuningriigi, ühenduse ja selle liikmesriikide toetust rahvusvahelistele konventsioonidele tuumaohutuse, radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse käitlemise, tuumaavariist operatiivse teatamise ning hädaolukorras antava abi kohta;

KINNITADES VEEL KORD poolte kindlat tahet kasutada tuumamaterjali ja tuumarajatisi ohutult ning kaitsta inimesi ja keskkonda ioniseeriva kiirguse kahjuliku mõju eest; rahvusvahelise üldsuse jaoks tuumaenergia kasutamise ohutuse, nõuetekohase reguleerimise ja keskkonnahoidlikkuse tagamise tähtsust ning kahe- ja mitmepoolne koostöö tähtsust tulemuslike tuumaohutuskokkulepete sõlmimiseks ja selliste kokkulepete edendamiseks;

TUNNISTADES tuumaohutuse pideva parandamise põhimõtet ja mõlema poole juhtivat rolli selles valdkonnas, sealhulgas rangete rahvusvaheliste standardite edendamist kogu maailmas, ning tunnistades, kui tähtis on poolte jaoks kõrgetasemelise tuumaohutuse säilitamine;

ARVESTADES tuuma lõhustumise ja tuumasünteesi teaduslike ja tehniliste uuringute tähtsust pooltele nii energiarakenduste kui ka energiaga mitteseotud rakenduste jaoks ning poolte vastastikust huvi teha selles küsimuses koostööd;

KINNITADES, et ITERi projekti ühiseks rakendamiseks ettenähtud ITERi Rahvusvahelise Termotuumaenergeetika Organisatsiooni asutamislepingu¹ allkirjastamisega on ühendus võtnud kohustuse osaleda ITERi projekti (ITER) ülesehitamises ja selle edasises kasutamises; ühenduse osalust haldab ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühissetevõte (Fusion for Energy), mis loodi nõukogu otsusega 2007/198/Euratom²;

¹ ELT L 358, 16.12.2006, lk 62.

² Nõukogu 27. märtsi 2007. aasta otsus 2007/198/Euratom, millega luuakse ITERi ja tuumasünteesienergeetika arendamise Euroopa ühissetevõte ning antakse sellele eelised (ELT L 90, 30.3.2007, lk 58).

ARVESTADES, et konkreetsed tingimused Ühendkuningriigi osalemiseks ITERi projektis või muudes tegevustes Fusion for Energy kaudu ja Ühendkuningriigi osalus assotsieerunud riigina teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammis sealhulgas rahaline osalus, määratakse kindlaks eraldi;

TUNNISTADES kaupade, toodete ja kapitali vaba liikumise aluspõhimõtet ning spetsialistide töövõtuvabadust ühenduse tuumaühisturu piires;

TUNNISTADES, et leping peaks olema kooskõlas liidu ja Ühendkuningriigi rahvusvaheliste kohustustega, mis tulenevad Maailma Kaubandusorganisatsiooni lepingutest;

KORRATES VEEL KORD Ühendkuningriigi ja ühenduse liikmesriikide kohustusi, mis tulenevad nende kahepoolsetest lepingutest tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise kohta,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES.

ARTIKKEL 1

Eesmärk

1. Käesoleva lepingu eesmärk on luua raamistik, mille kohaselt pooled teevad tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise valdkonnas vastastikuse kasu ja vastastikkuse põhimõtte alusel koostööd, ilma et see piiraks kummagi poole vastavat pädevust.
2. Käesoleva lepingu alusel tehakse üksnes rahuotstarbelist koostööd.
3. Käesoleva lepingu kohaldamisalasse kuuluvaid kaupu kasutatakse üksnes rahuotstarbeliselt ja neid ei tohi kasutada tuumarelvade või tuumalõhkeseadmete ega tuumarelvade või muude tuumalõhkeseadmetega seotud teadus- või arendustegevuse jaoks ega sõjalisel eesmärgil.

ARTIKKEL 2

Mõisted

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „pädev asutus“:
 - i) Ühendkuningriigi puhul ettevõtluse, energeetika ja tööstusstrateegia ministeerium ning tuumavaldkonna reguleerimise amet;

ii) ühenduse puhul Euroopa Komisjon

või muu asutus, millest asjaomane pool võib igal ajal teisele poolele kirjalikult teatada;

- b) „seadmed“ – kaubad, mis on loetletud Tuumatarnijate Grupi suuniste B lisa 1., 3., 4., 5., 6. ja 7. jaos;
- c) „tuumamaterjali üleandmise suunised“ – IAEA dokumendis INFCIRC/254/Part 1 esitatud suunised, mida võidakse aeg-ajalt läbi vaadata ja mida pooled rakendavad, kui pärast ühiskomitees konsulteerimist ei ole kokku lepitud teisiti;
- d) „intellektuaalomand“ – 14. juulil 1967. aastal Stockholmis koostatud Ülemaailmse Intellektuaalomandi Organisatsiooni asutamiskonventsiooni (muudetud 28. septembril 1979) artiklis 2 määratletud omand, mis vastavalt poolte vastastikusele kokkuleppele võib hõlmata muud sisu;
- e) „ühiskomitee“ – artikli 19 alusel loodud komitee;
- f) „mittetuumamaterjal“ – materjal, mis on määratletud Tuumatarnijate Grupi suuniste B lisas;
- g) „Tuumatarnijate Grupi suuniste B lisa“ – tuumamaterjali üleandmise suuniste B lisa;
- h) „tuumamaterjal“ – lähtematerjal või lõhustuv erimaterjal ÜRO peakorteris 23. oktoobril 1956 koostatud ja 29. juulil 1957 jõustunud IAEA põhikirja (edaspidi „IAEA põhikiri“) XX artiklis määratletud tähenduses. Kõik IAEA põhikirja XX artikli põhjal tehtud IAEA nõukogu otsused, millega muudetakse lähtematerjalina või lõhustuva erimaterjalina käsitatavate ainete loetelu, kehtivad käesoleva lepingu kohaselt ainult juhul, kui mõlemad pooled on pärast ühiskomitees konsulteerimist selles kokku leppinud;

- i) „rahuotstarbeline kasutamine“ – tuumamaterjali, sealhulgas ühe või mitme protsessi tulemusena saadud tuumamaterjali, mittetuumamaterjali, seadmete ja tehnoloogia abil toodetud tuumamaterjali kasutamine sellistes valdkondades nagu elektri- ja soojusenergia tootmine, meditsiin, põllumajandus ja tööstus, kuid selle hulka ei kuulu tuumarelvade või muude tuumalõhkeseadmete valmistamine, nendega seotud teadus- ja arendustegevus ega nende kasutamine sõjalisel eesmärgil. Sõjalisel eesmärgil kasutamise hulka ei kuulu elektrienergia tarbimine sõjaväebaasis mis tahes elektrivõrgust ega radioaktiivsete isotoopide tootmine sõjaväehaiglas meditsiiniliseks kasutamiseks;
- j) „isikud“ – füüsilised isikud, ettevõtjad või muud üksused, kelle suhtes kohaldatakse poolte jurisdiktsiooni all oleval territooriumil kehtivaid õigusnorme, välja arvatud lepingu pooled ise;
- k) „tehnoloogia“ – tehnoloogia, mis on määratletud tuumamaterjali üleandmise suuniste A lisas;
- l) „üleminekuperiood“ – väljaastumise lepingus sätestatud periood ning
- m) „kaubandus- ja koostööleping“ – ühelt poolt Euroopa Liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse ning teiselt poolt Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi vaheline kaubandus- ja koostööleping, mis sõlmiti Brüsselis ja Londonis 30. detsembril 2020. aastal, ning

kui ei ole sätestatud teisiti, on lepingus esitatud viited artiklitele viited käesoleva lepingu artiklitele.

ARTIKKEL 3

Tuumakoostöö ulatus

1. Lepingu alusel kavandatud pooltevaheline tuumaenergia rahuotstarbelist kasutamist puudutav koostöö võib hõlmata järgmist:

- a) kaubanduse ja ärilise koostöö hõlbustamine;
- b) tuumamaterjali, mittetuumamaterjali ja seadmete tarnimine;
- c) tehnoloogia ülevõtmine, sealhulgas käesoleva artikli seisukohalt asjakohase teabe edastamine;
- d) seadmete ja vahendite hankimine;
- e) juurdepääs seadmetele ja rajatistele ning nende kasutamine;
- f) kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmete ohutu käitlemine, sealhulgas geoloogiline lõppladustamine;
- g) tuumaohutus ja kiirguskaitse, sealhulgas avariiolukorras valmisolek ja keskkonna radioaktiivsustaseme seire;
- h) tuumaalased kaitsemeetmed ja füüsiline kaitse;

- i) radioisotoopide ja kiirguse kasutamine põllumajanduses, tööstuses, meditsiinis ja teadusuuringutes; eelkõige selleks, et vähendada meditsiiniliste radioisotoopide nappuse ohtu ning toetada rahvatervise huvides radioisotoopidega seotud uudse tehnoloogia ja uudsete ravimeetodite väljatöötamist;
- j) uraanivarude geoloogiline ja geofüüsikaline uurimine, arendamine, tootmine, edasine töötlemine ja kasutamine;
- k) tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamise regulatiivsed aspektid;
- l) teadus- ja arendustegevus ning
- m) muud lepinguga seotud valdkonnad, mille pooled võivad pärast ühiskomitees konsulteerimist vastastikku kirjalikult kindlaks määrata.

2. Lõikes 1 kindlaks määratud konkreetsetes valdkondades tehtava koostöö aluseks võivad vajaduse korral olla Ühendkuningriigis asuva juriidilise isiku ja ühenduses asuva juriidilise isiku vahelised kokkulepped, mille puhul asjakohane pädev asutus teatab teisele pädevale asutusele, et kõnealuse koostöö tegemiseks on antud nõuetekohane volitus. Kõik sellised kokkulepped sisaldavad intellektuaalomandiõiguste kaitse sätteid, kui sellised õigused on olemas või tekivad.

ARTIKKEL 4

Tuumakoostöö vormid

Artiklis 3 kirjeldatud koostöö võib toimuda muu hulgas järgmiselt:

- a) tuumamaterjali, mittetuumamaterjali, seadmete ja tehnoloogia üleandmine;
- b) teabevahetus vastastikust huvi pakkuvates valdkondades, nagu tuumaalased kaitsemeetmed, tuumaohutus, keskkonna radioaktiivsustase ja radioisotoopide tarnimine;
- c) töötajate ja ekspertide vahetuse, külastuste ja koolituste, sealhulgas haldus-, teadus- ja tehnilise personali kutsealase ja täiendkoolituse hõlbustamine;
- d) sümposionide ja seminaride korraldamine;
- e) teadusliku ja tehnilise teabe, abi ja teenuste vahetamine, sealhulgas seoses teadus- ja arendustegevusega;
- f) ühisprojektide korraldamine ja nendes osalemine ning ühissettevõtete ja asjakohaste kahepoolsete tööühikute loomine või uuringud;
- g) tuumakütusetsükliga seotud ärilise koostöö hõlbustamine, näiteks tuumakütusetsükliga seotud teenuste, sealhulgas uraani konversiooni ja isotooprikastamise teenuste osutamine, ning

- h) muud koostöövormid, mille pooled võivad pärast ühiskomitees konsulteerimist vastastikku kirjalikult kindlaks määrata.

ARTIKKEL 5

Lepingu kohaldamisalasse kuuluvad kaubad

1. Lepingut kohaldatakse lõikes 2 loetletud kaupade suhtes, välja arvatud juhul, kui:
 - a) pooled on vastastikku kirjalikult kokku leppinud teisiti või
 - b) kohaldatakse lõikes 4 sätestatud erandit.
2. Lõikes 1 osutatud kaubad on järgmised:
 - a) tuumamaterjal, mittetuumamaterjal, seadmed ja tehnoloogia, mille pooled või nende asjaomased isikud annavad üle otse või kolmanda isiku kaudu. Sellise tuumamaterjali, mittetuumamaterjali, seadmete ja tehnoloogia suhtes kohaldatakse käesolevat lepingut, kui kõnealune materjal saabub vastuvõtva poole jurisdiktsiooni all olevale territooriumile, tingimusel et tarniv pool on vastuvõtvat poolt kavandatavast üleandmisest kirjalikult teavitanud ja vastuvõttev pool on kirjalikult kinnitanud, et asjaomase materjali suhtes kohaldatakse käesolevat lepingut ning et kavandatav vastuvõtja, kui ei ole tegemist vastuvõtva poolega, on vastuvõtva poole jurisdiktsiooni all oleval territooriumil tegutsev volitatud isik;

- b) tuumamaterjal, mittetuumamaterjal ja seadmed, mida kasutatakse lepingu kohaldamisalasse kuuluvates kaupades või mis on toodetud nende abil ning mis on kindlaks määratud artikli 15 alusel sõlmitud halduskokkulepetes;
- c) tuumamaterjal, mittetuumamaterjal, seadmed ja tehnoloogia, mis on kindlaks määratud artikli 15 alusel sõlmitud halduskokkulepetega ette nähtud korra kohaselt ja mis kuuluvad pärast käesoleva lepingu jõustumist selle kohaldamisalasse, ning
- d) muud kaubad, mille pooled on pärast ühiskomitees konsulteerimist vastastikku kindlaks määranud.

3. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kaupade suhtes, mille suhtes kohaldatakse käesolevat lepingut, kohaldatakse käesoleva lepingu sätteid seni, kuni artikli 15 kohaselt sõlmitud halduskokkulepetes sätestatud korras määratakse kindlaks, et:

- a) kõnealune kaup on antud edasi väljapoole vastuvõtva poole jurisdiktsiooni koostöös lepingu asjaomaste sätetega;
- b) tuumamaterjali ei ole enam võimalik kasutada artikli 6 lõikes 1 osutatud kaitsemeetmete seisukohast oluliseks tuumategevuseks või et see on muutunud taaskasutamiseks peaaegu kõlbmatuks; selleks et otsustada, millal lepingu kohaldamisalasse kuuluv tuumamaterjal ei ole enam kasutatav või millal seda ei ole võimalik töödelda sellisel viisil, et seda saaks kasutada kaitsemeetmete seisukohast oluliseks tuumategevuseks, kiidavad mõlemad pooled heaks IAEA otsuse, mis on tehtud asjaomases kaitsemeetmete lepingus, mille osaline IAEA on, ette nähtud kaitsemeetmete lõpetamist käsitlevate sätete kohaselt;

- c) mittetuumamaterjali ja seadmeid ei ole enam võimalik tuumategevuseks kasutada;
- d) sellise kauba suhtes ei kohaldata enam käesolevat lepingut vastavalt artikli 15 alusel sõlmitud halduskokkulepetes kindlaks määratud kriteeriumidele või
- e) pooled on pärast ühiskomitees konsulteerimist vastastikku kirjalikult kindlaks määranud teisiti.

4. Kõik ühenduse liikmesriigid kohaldavad lepingut tehnoloogia suhtes, välja arvatud need liikmesriigid, mis on nimetatud enne käesoleva lepingu jõustumist ühenduse kirjalikus teates Ühendkuningriigile ja mis on avaldanud soovi jätta tehnoloogia lepingu raamistikust välja. Kõnealune tegevus ei piira ühenduse õiguse, eelkõige tuumaühisturgu käsitlevate õigusnormide kohaldamist. Iga liikmesriik, mille kohta on esitatud käesoleva lõike kohane teatis, aitab ühenduse pädeval asutusel täita lepingust tulenevaid kohustusi tehnoloogia üle- ja edasiandmisel. Kui asjaomane liikmesriik on selleks soovi avaldanud, võib käesolevas lõikes osutatud teate pärast ühiskomitees konsulteerimist igal ajal kirjalikult tagasi võtta. Kõnealuse sätte rakendamise üksikasjad määratakse kindlaks artikli 15 alusel sõlmitud halduskokkulepetes.

ARTIKKEL 6

Kaitsemeetmed

1. Lepingu kohaldamisalasse kuuluva tuumamaterjali suhtes kohaldatakse järgmisi nõudeid:
 - a) ühenduses Euratomi kaitsemeetmeid vastavalt Euratomi asutamislepingule ning IAEA kaitsemeetmeid vastavalt järgmistele kaitsemeetmete lepingutele, võttes arvesse nende võimalikku muutmist ja asendamist, ning kooskõlas tuumarelva leviku tõkestamise lepinguga:
 - i) ühenduse tuumarelvavabade liikmesriikide, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri vaheline leping, mis koostati 5. aprillil 1973 Brüsselis ja jõustus 21. veebruaril 1977 (IAEA INFCIRC/193), ning Prantsusmaa, Euroopa Aatomienergiaühenduse ja Rahvusvahelise Aatomienergiaagentuuri vaheline leping, mis koostati 1978. aasta juulis ja jõustus 12. septembril 1981 (IAEA INFCIRC/290), ning
 - ii) lisaprotokollid IAEA INFCIRC/193/Add.8 ja IAEA INFCIRC/290/Add.1, mis koostati 22. septembril 1998 Viinis ja jõustusid 30. aprillil 2004 IAEA dokumendi INFCIRC/540 (parandatud) (tugevdatud kaitsemeetmete süsteem, II osa) alusel;

- b) Ühendkuningriigis:
 - i) riiklikku kaitsemeetmete süsteemi, mida rakendab riiklik pädev asutus, ning
 - ii) IAEA kaitsemeetmeid kooskõlas Ühendkuningriigi ja IAEA vahel sõlmitud lepinguga.

2. Kui ühenduses või Ühendkuningriigis peatatakse või lõpetatakse mis tahes põhjusel mõne lõikes 1 osutatud IAEAGA sõlmitud lepingu kohaldamine, sõlmib asjaomane pool viivitamata IAEAGA lepingu, millega tagatakse samasugune tõhusus ja katvus, nagu on ette nähtud lõike 1 punktis a või b osutatud kaitsemeetmete lepingus, või kui see ei ole võimalik:

- a) kohaldab ühendus, niivõrd kui see ühendust puudutab, Euratomi kaitsemeetmesüsteemil põhinevaid kaitsemeetmeid, mis tagavad samasuguse tõhususe ja katvuse, nagu on ette nähtud lõike 1 punktis a osutatud kaitsemeetmete lepingutes, ning Ühendkuningriik, niivõrd kui see Ühendkuningriiki puudutab, kohaldab kaitsemeetmeid, mis tagavad samasuguse tõhususe ja katvuse, nagu on ette nähtud lõike 1 punktis b osutatud kaitsemeetmete lepingus,
- b) või kui see ei ole võimalik, lepivad pooled kokku menetluses selliste kaitsemeetmete kohaldamiseks, millega tagatakse samasugune tõhusus ja katvus, nagu on ette nähtud lõike 1 punktis a või b osutatud kaitsemeetmete lepingutes.

3. Pooled lepivad kokku, et nad rakendavad oma jurisdiktsiooni piires tugevat ja tõhusat tuumamaterjali arvestuse ja kontrolli süsteemi, mille eesmärk on tagada, et lepingu kohaldamisalasse kuuluvat tuumamaterjali ei kasutata muul kui rahuotstarbelisel eesmärgil. Järelevalve, sealhulgas lepingu kohaldamisalasse kuuluv tuumamaterjali valdavate rajatiste inspekteerimine, peab toimuma nii, et asjaomased pädevad asutused saavad teha sõltumatuid järeldusi ning vajaduse korral nõuda sobivate parandusmeetmete võtmist ja jälgida selliste meetmete võtmist.

ARTIKKEL 7

Füüsiline kaitse

1. Füüsilise kaitse meetmeid tuleb alati kohaldada tasemetel, mis vastavad vähemalt tuumamaterjali üleandmise suuniste C lisas sätestatud kriteeriumidele. Lisaks kõnealusele dokumendile lähtuvad Ühendkuningriik, ühendus, mida vajaduse korral esindab Euroopa Komisjon, ja ühenduse liikmesriigid füüsilise kaitse meetmete kohaldamise korral oma kohustustest, mis tulenevad muudetud konventsioonist, sealhulgas muudetud konventsiooni täiendavatest muudatustest, mis kummagi poole jaoks kehtivad, ning IAEA dokumendis INFCIRC/225/Rev.5 (tuumajulgeolekut käsitlevad soovitused tuumamaterjali ja tuumarajatiste füüsilise kaitse kohta) esitatud soovitustest, sealhulgas nende muudatustest, kui pooled ei ole pärast ühiskomitees konsulteerimist vastastikku kirjalikult kindlaks määranud teisiti.
2. Tuumamaterjali transpordi suhtes kohaldatakse muudetud konventsiooni sätteid, sealhulgas selle muudatusi, mis kummagi poole jaoks kehtivad, ning IAEA eeskirju radioaktiivsete materjalide ohutu veo kohta (IAEA ohutusstandardite seeria nr TS-R-1), sealhulgas nende muudatusi, kui pooled ei ole pärast ühiskomitees konsulteerimist vastastikku kirjalikult kindlaks määranud teisiti.

ARTIKKEL 8

Tuumaohutus

1. Ühendus ja Ühendkuningriik on ühinenud tuumaohutuse konventsiooniga, mis on koostatud 17. juunil 1994 Viinis ja jõustunud 24. oktoobril 1996 (IAEA INFCIRC/449), kasutatud tuumkütuse käitlemise ohutust ja radioaktiivsete jäätmete käitlemise ohutust käsitleva ühendkonventsiooniga, mis on koostatud 5. septembril 1997 Viinis ja jõustunud 18. juunil 2001 (IAEA INFCIRC/546), tuumaavarii või kiirgusliku avariolukorra puhul abi andmise konventsiooniga, mis on koostatud 26. septembril 1986 Viinis ja jõustunud 26. veebruaril 1987 (IAEA INFCIRC/336), ning tuumaavariist operatiivse teatamise konventsiooniga, mis on koostatud 26. septembril 1986 Viinis ja jõustunud 27. oktoobril 1986 (IAEA INFCIRC/335). Käesoleva lepingu suhtes kohaldatakse kõiki eespool nimetatud konventsioonide muudatusi, välja arvatud juhul, kui pool on teisele poolele kirjalikult teatanud, et ta muudatust ei aktsepteeri. Ühendus, selle liikmesriigid ja Ühendkuningriik on heaks kiitnud Viini tuumaohutuse deklaratsiooni, mis võeti vastu 9. veebruaril 2015 (IAEA INFCIRC/872).

2. Pooled tunnistavad rahvusvahelise koostöö tähtsust tõhusa tuumaohutuse korraldamisel ning, tunnistades mõlema poole juhtivat rolli selles valdkonnas, teevad koostööd rahvusvaheliste tuumaohutusstandardite ja -konventsioonide pidevaks täiustamiseks ning rakendamiseks.

3. Tunnistades tuumaohutuse pideva parandamise põhimõtet ja mõlema poole õigust rakendada tuumaohutusstandardeid ning kui see ei lähe vastuollu õiguslikult siduvate rahvusvaheliste tuumaohutusstandardite arenguga, ei nõrgenda ega vähenda kumbki pool tuumaohutuse, kiirguskaitse, radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumkütuse ohutu käitlemise, dekomisjoneerimise, tuumamaterjalide ohutu veo ning avariilukorraks valmisoleku ja sellele reageerimise alal kaitsetaset, mis üleminekuperioodi lõpus on pooltel samaväärne, alla kaitsestandarditega sätestatud ja nende täitmise tagamisega pakutava taseme.

4. Pooled jätkavad koostööd, korrapäraselt suhtlust ja teabe jagamist küsimustes, mis on seotud tuumaohutuse, kiirguskaitse, avariilukorraks valmisoleku ning sellele reageerimisega ning kasutatud tuumkütuse ja radioaktiivsete jäätmetele käitlemisega, sealhulgas vajaduse korral rahvusvaheliste vastastikuste eksperdi hinnangute tulemustega.

5. Pooled jätkavad koostööd järgmistes valdkondades:

- a) ühenduses loodud keskkonna radioaktiivsustaseme seire ja sellealase teabe vahetamise süsteemid, sealhulgas
 - i) Euroopa Liidu kiireloomulise radioloogilise teabe vahetuse süsteem (ECURIE) ning
 - ii) Euroopa kiirgusandmete vahetamise platvorm (EURDEP);
- b) tuumaohutuse valdkonnas loodud ekspertide nõuanderühmad, sealhulgas tuumaohutust reguleerivate asutuste Euroopa töörihm, ning

- c) muud ühenduse süsteemid ja rühmad, milles pooled on oma pädevate asutuste kaudu kokku leppinud.

Ühendus võib kutsuda oma pädeva asutuse kaudu Ühendkuningriiki nendes süsteemides ja rühmades kolmanda riigina osalema.

ARTIKKEL 9

Üleandmine, edasiandmine ja kaubanduse hõlbustamine

1. Lepingu alusel tehtava koostöö raames toimub tuumamaterjali, mittetuumamaterjali, seadmete või tehnoloogia üleandmine vastavalt ühenduse, selle liikmesriikide ja Ühendkuningriigi rahvusvahelistele kohustustele, mis on seotud tuumaenergia rahuotstarbelise kasutamisega, nagu on osutatud artiklites 6 ja 7, ning vastavalt ühenduse üksikute liikmesriikide ja Ühendkuningriigi Tuumatarnijate Grupis võetud kohustustele, mis on sätestatud tuumamaterjali üleandmise suunistes.
2. Pooled hõlbustavad omavahelist või nende territooriumil asuvate isikute või ettevõtete vahelist kaubandust lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kaupadega, lähtudes tootjate, tuumkütusetsükli tööstuse, elektrijaamade ja tarbijate vastastikustest huvidest.
3. Pooled abistavad teineteist võimaluse piires tuumamaterjali, mittetuumamaterjali, seadmete ja seadmete hankimisel, mida teeb kumbki pool või ühenduses asuv või Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla kuuluv isik.

4. Lepinguga kavandatud koostöö jätkamine sõltub sellest, kas kaitsemeetme- ja kontrollisüsteemi, mille ühendus on kehtestanud Euratomi asutamislepingu kohaselt, ning kaitsemeetme- ja kontrollisüsteemi, mille on kehtestanud Ühendkuningriik, kohaldatakse vastastikku rahuldaval tasemel.
5. Lepinguga sätteid ei tohi kasutada ühenduse tuumaühisturu terviklikkuse ja tõrgeteta toimimise ohustamiseks, eelkõige kaupade ja teenuste vaba liikumise takistamiseks sellel turul ega ühenduse ühise tuumatarnepoliitika takistamiseks.
6. Tuumamaterjal, mittetuumamaterjal, seadmed ja tehnoloogia antakse üle ja asjakohaseid teenuseid osutatakse õiglastel kaubandustingimustel. Käesoleva lõike kohaldamine ei piira Euratomi asutamislepingu ja sellest tulenevate õigusaktide ega Ühendkuningriigi õigusnormide kohaldamist.
7. Lepinguga kohaldamisalasse kuuluvat tuumamaterjali, mittetuumamaterjali, seadmeid või tehnoloogiat võib poolte jurisdiktsiooni alt edasi anda üksnes selliste kohustuste raames, mis ühenduse üksikud liikmesriigid ja Ühendkuningriik on võtnud Tuumatarnijate Grupis. Eelkõige kohaldatakse lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kaupade edasiandmise suhtes tuumamaterjali üleandmise suuniseid.
8. Kirjalikke teateid lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kaupade üleandmise ja lepingu kohaldamisalasse kuuluva mittetuumamaterjali, seadmete ja tehnoloogia edasiandmise kohta vahetatakse artikli 15 kohaselt sõlmitud halduskokkulepetes sätestatud korras.

9. Lepingu kohaldamisalasse kuuluvat mittetuumamaterjali, seadmeid ja tehnoloogiat ei anta vastuvõtva poole jurisdiktsiooni alla kuuluvalt territooriumilt väljapoole üle ilma tarniva poole eelneva kirjaliku nõusolekuta, v.a kooskõlas käesoleva artikli lõikega 11. Selle sätte kohaldamine ei piira artikli 5 lõike 4 kohaldamist.

10. Kui tuumamaterjali üleandmise suunistes nõutakse tarnija poole nõusolekut, ei anta lepingu kohaldamisalasse kuuluvat tuumamaterjali vastuvõtva poole jurisdiktsiooni alla kuuluvalt territooriumilt väljapoole üle ilma tarniva poole eelneva kirjaliku nõusolekuta, v.a kooskõlas lõikega 11.

11. Pärast lepingu jõustumist vahetavad pooled nende kolmandate riikide loetelusid, kuhu teine pool võib käesoleva artikli lõigete 9 ja 10 kohaselt tuumamaterjali, mittetuumamaterjali, seadmeid ja tehnoloogiat edasi anda. Kumbki pool teatab teisele poolele kolmandate riikide loetelu muudatustest artikli 15 alusel sõlmitud halduskokkulepetes kindlaks määratud korras.

12. Kui Ühendkuningriik või ühenduse liikmesriik annab lepingu kohaldamisalasse kuuluva tehnoloogia üle liikmesriigile, mille suhtes kohaldatakse artikli 5 lõikes 4 sätestatud erandit, kohaldatakse käesoleva artikli lõikeid 7 ja 9. Kõnealuse sätte rakendamise üksikasjad määratakse kindlaks artikli 15 alusel sõlmitud halduskokkulepetes.

ARTIKKEL 10

Rikastamine

Enne seda, kui lepingu kohaldamisalasse kuuluvat tuumamaterjali rikastatakse uraani isotoobi 235 suhtes 20 % või rohkem, peab pool saama teise poole kirjaliku nõusoleku. Kui nõusolek antakse, tuleb selles kirjeldada 20 % või suurema rikastusastmega uraani kasutamise tingimusi. Selleks et käesoleva sätte rakendamist lihtsustada, võidakse artikli 15 kohaselt sõlmitud halduskokkulepetes kehtestada lisasätteid.

ARTIKKEL 11

Ümbertöötamine

Kumbki pool annab teisele poolele nõusoleku lepingu kohaldamisalasse kuuluvat tuumamaterjali sisaldava tuumkütuse ümbertöötamiseks, tingimusel et ümbertöötamine toimub lisas sätestatud tingimustel.

ARTIKKEL 12

Koostöö tuumaenergiaalase uurimis- ja arendustegevuse alal

1. Pooled ja nende asutused teevad teadus- ja arendustegevuses koostööd tuumaenergia rahuotstarbeliseks kasutamiseks nii elektrienergia saamiseks kui ka muul otstarbel, sealhulgas tuumasünteesienergia arendamiseks, kui pooltel on ühised huvid ja niivõrd, kui need on hõlmatud nende vastavate teadus- ja arendustegevuse programmide ja tegevusega. Pooled ja nende asutused võivad vastavalt vajadusele lubada kõnealuses koostöös osaleda kõikide teadussektorite teadlastel ja organisatsioonidel, sealhulgas ülikoolidel, laboritel ja erasektoril. Pooled püüavad kooskõlas oma asjaomaste õigusnormidega soodustada isikute koostööd selles valdkonnas.

2. Käesoleva artikli kohane koostöö võib hõlmata järgmist:
 - a) Ühendkuningriigi osalemine kolmanda riigina ühenduse teadus- ja koolitusprogrammides ja -tegevuses ning

 - b) Ühendkuningriigi liikmesus ühendettevõttes Fusion for Energy,kooskõlas kaubandus- ja koostöölepingus sätestatud tingimustega.

3. Vajaduse korral võivad pooled või nende pädevad asutused kehtestada eraldi rakenduskorra, milles sätestatakse käesoleva artikli kohase koostöö täpne ulatus ja tingimused.

4. Lõike 3 kohaselt kehtestatud rakenduskord võib muu hulgas hõlmata rahastamissätteid, juhtimis- ja operatiivülesannete määramist ning üksikasjalikke sätteid teabe levitamise ja jagamise ning intellektuaalomandi kohta.

ARTIKKEL 13

Teabe ja tehniliste eksperditeadmiste vahetamine

1. Pooled edendavad ja hõlbustavad lepingu kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes asjakohast ja proportsionaalset teabe ja tehniliste eksperditeadmiste vahetamist poolte ning nende pädevate asutuste vahel.
2. Pooled teevad teineteisele, oma pädevatele asutustele ja ühenduses asuvatele või Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvatele isikutele kättesaadavaks nende käsutuses oleva teabe lepingu kohaldamisalasse kuuluvate küsimuste kohta.
3. Lepingu kohaldamisalasse ei kuulu teave, mis on saadud kolmandalt isikult sellise teabe edasist edastamist välistavatel tingimustel.
4. Teavet, millel tarniva poole arvates on kaubanduslik väärtus, edastatakse üksnes asjaomase tarniva poole sätestatud tingimustel.
5. Pooled soodustavad ja hõlbustavad lepingu kohaldamisalasse kuuluvate küsimustega seotud teabevahetust ühelt poolt Ühendkuningriigi jurisdiktsiooni alla kuuluvate isikute ja teiselt poolt ühenduses asuvate isikute vahel.

6. Kõnealuste isikute valduses olevat teavet edastatakse üksnes nende isikute nõusolekul ja nende sätestatud tingimustel.

7. Pooled rakendavad kõik vajalikud ettevaatusabinõud lepingu alusel saadud teabe konfidentsiaalsuse säilitamiseks.

ARTIKKEL 14

Intellektuaalomand

1. Pooled tagavad lepingu kohaselt tehtava koostöö käigus loodud intellektuaalomandi ning üleantud tehnoloogia nõuetekohase ja tõhusa kaitse vastavalt asjakohastele rahvusvahelistele lepingutele ja kokkulepetele ning Ühendkuningriigis ja liidus, ühenduses või nende liikmesriikides kehtivatele õigusnormidele.

2. Lepingu eesmärk ei ole näha ette intellektuaalomandi üleandmist. Lepinguga ette nähtud koostöö raames loodud intellektuaalomandi kuuluvus määratakse kindlaks käesoleva lepinguga seotud konkreetse kokkuleppe või lepingu alusel igal üksikjuhul eraldi.

ARTIKKEL 15

Halduskokkulepped

1. Pooled sõlmivad oma asjaomaste pädevate asutuste kaudu halduskokkulepped, et rakendada lepingut tulemuslikult. Sellised kokkulepped sisaldavad menetlusi, mida pädevad asutused vajavad käesoleva lepingu rakendamiseks ja haldamiseks.
2. Käesoleva artikli kohaselt sõlmitud halduskokkuleppeid võib muuta, kui pädevad asutused on koos teinud sellekohase kirjaliku otsuse.
3. Halduskokkulepetes võib ette näha lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kaupade inventarinimekirjade vahetamise.
4. Halduskokkulepetes võib kehtestada pädevate asutuste vaheliste konsultatsioonide korra.
5. Lepingu kohaldamisalasse kuuluva tuumamaterjali ja mittetuumamaterjali arvestuses lähtutakse tuumamaterjali ja mittetuumamaterjali vahetatavuse ning proportsionaalsuse ja samaväärsuse põhimõttest, nagu on sätestatud käesoleva artikli kohastes halduskokkulepetes.

ARTIKKEL 16

Rakendamine

1. Lepingu sätteid rakendatakse heas usus, vältides Ühendkuningriigi ja ühenduse tuumaalase tegevuse takistamist, viivitamist või sellesse põhjendamatult sekkumist ning tegutsedes kooskõlas aruka juhtimise tavadega, mis on vajalikud tuumaalase tegevuse majanduslikku tasuvust ja ohutust silmas pidades.
2. Lepingu sätteid ei kasutata kaubanduslike või tööstuslike eeliste taotlemiseks, poolte või volitatud isikute siseriiklikesse või rahvusvahelistesse kaubandus- või tööstushuvidesse sekkumiseks, sekkumiseks poolte või ühenduse liikmesriikide tuumapoliitikasse, tuumaenergia rahuotstarbelise, lõhkeainetega mitte seotud kasutuse edendamise takistamiseks ega lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kaupade liikumise takistamiseks või selliste kaupade liikumise takistamiseks, mille kohta on teatatud, et nende suhtes hakatakse poolte jurisdiktsiooni alla kuuluval territooriumil või Ühendkuningriigi ja ühenduse vahel kohaldama käesolevat lepingut.

ARTIKKEL 17

Kohaldatav õigus

1. Ilma et see piiraks artikli 18 kohaldamist, on lepingu alusel tehtav koostöö kooskõlas Ühendkuningriigis ning liidus ja ühenduses kehtivate õigusnormidega ning poolte sõlmitud rahvusvaheliste lepingutega. Ühenduse puhul hõlmab kohaldatav õigus Euratomi asutamislepingut ja tema teiseseid õigusakte.
2. Kumbki pool vastutab teise poole ees, et käesoleva lepingu sätteid aktsepteerivad ja järgivad Ühendkuningriigi poolelt kõik tema jurisdiktsiooni alla kuuluvad isikud, kellele on antud käesoleva lepingu kohane volitus, ja ühenduse poolelt kõik ühenduse piires asuvad isikud, kellele on antud käesoleva lepingu kohane volitus.

ARTIKKEL 18

Kehtivad lepingud

1. Kõikide selliste kahepoolsete tsiviilotstarbelise tuumaenergia alaste koostöölepingute sätteid, mille Ühendkuningriik ja ühenduse liikmesriigid on sõlminud, käsitatakse lepingu sätteid täiendavana ja vajaduse korral asendatakse kõnealused sätted lepingu sätetega.

2. Käesolev leping ei kujuta endast kaubandus- ja koostöölepingu lisalepingut.
3. Lepingu kohaldamine ei piira ühelt poolt Ühendkuningriigi ning teiselt poolt liidu ja ühenduse vahel varem sõlmitud kahepoolsete lepingute kohaldamist.

ARTIKKEL 19

Ühiskomitee

1. Pooled moodustavad ühiskomitee.
2. Ühiskomitee koosseis ja töökord nähakse ette artikli 15 kohaselt sõlmitud halduskokkulepetega.
3. Ühiskomitee kohtub korrapäraselt ja emma-kumma poole pädeva asutuse taotlusel, et teostada järelevalvet lepingu rakendamise üle.
4. Ühiskomitee ülesanded hõlmavad muu hulgas järgmist:
 - a) teabe vahetamine, heade tavade arutamine, rakendamiskogemuste jagamine;
 - b) lepingu kohaldamisalas tegutsevate töörühmade moodustamine ja nende tegevuse koordineerimine;
 - c) tehniliste küsimuste kindlakstegemine, arutamine ja nendes konsulteerimine;

- d) lepinguga ette nähtud juhtudel poolte ühisotsuste, sealhulgas käesoleva lepingu muutmist käsitlevate ühisotsuste kohta soovitude vastuvõtmine;
- e) konsultatsiooniplatvormi pakkumine, sealhulgas vaidluste lahendamiseks;
- f) tegevuse koordineerimine, et teha koostööd tuumaenergia kasutamiseks muul otstarbel kui elektrienergia saamiseks, eelkõige selleks, et vähendada meditsiiniliste radioisotoopide nappuse ohtu ning toetada rahvatervise huvides radioisotoopidega seotud uudse tehnoloogia ja uudsete ravimeetodite väljatöötamist, ning
- g) tehnilise mõttevahetuskeskkonna pakkumine kõikides muudes lepinguga seotud küsimustes.

Artikkel 20

Konsultatsioonid

Poole taotlusel kohtuvad poolte esindajad vajaduse korral selleks, et konsulteerida ühiskomitee raames üksteisega lepingu kohaldamisega seotud küsimustes, jälgida lepingu toimimist ja arutada lepingus sätestatud koostöökokkuleppeid täiendavate kokkulepete üle. Sellised konsultatsioonid võivad toimuda ka kirjavahetuse teel.

ARTIKKEL 21

Vaidluste lahendamine

1. Pooled arutavad ühiskomitees viivitamata iga omavahelist vaidlust, mis käsitleb lepingu kohaldamist, tõlgendamist või rakendamist, eesmärgiga lahendada vaidlus läbirääkimiste teel. Arutelud või läbirääkimised võivad toimuda kirjavahetuse teel.
2. Kõik vaidlused, mida ei lahendata läbirääkimiste ja ühiskomitee raamistikus toimuvate kohustuslike konsultatsioonide teel, esitatakse poole taotlusel vahekohtule, mis koosneb kolmest vahekohtunikust. Kumbki pool määrab ühe vahekohtuniku ja kaks sellisel viisil määratud vahekohtunikku valivad kolmanda, kes ei ole kummagi poole kodanik ja kellest saab vahekohtu esimees.
3. Kui 30 päeva jooksul pärast vahekohtumenetluse taotluse esitamist ei ole üks pooltest vahekohtunikku määranud, võib teine vaidlusosaline nõuda, et vahekohtuniku määramata jätnud poole vahekohtuniku määraks ametisse Rahvusvahelise Kohtu president. Kui 30 päeva jooksul pärast mõlema poole vahekohtuniku määramist või ametisse nimetamist ei ole valitud kolmandat vahekohtunikku, võib kumbki pool nõuda, et kolmanda vahekohtuniku nimetaks ametisse Rahvusvahelise Kohtu president.
4. Vahekohtu liikmete enamus moodustab kvoorumi ja kõik otsused tehakse kõigi vahekohtu liikmete häälteenamusega. Vahekohtumenetluse määrab kindlaks vahekohus. Vahekohtu otsused on mõlema poole jaoks siduvad ja nad peavad neid otsuseid täitma. Vahekohtunike töötasu määratakse kindlaks samadel alustel kui Rahvusvahelise Kohtu ad hoc kohtunike töötasu. Vahekohtu otsus pööratakse täitmisele poolte kohaldatavate õigusaktide ja rahvusvahelise õiguse kohaselt.

ARTIKKEL 22

Koostöö lõpetamine olulise rikkumise korral

1. Juhul kui:

- a) pool või ühenduse liikmesriik rikub oluliselt artiklis 1 , 5 , 6 , 7 , 9 , 10 , 11 või 15 sätestatud olulist kohustust või muud lepingus sätestatud kohustust, milles pooled on pärast konsulteerimist ühiskomitees vastastikku kirjalikult kokku leppinud, või
- b) eelkõige kui tuumarelvavaba ühenduse liikmesriik lõhkab tuumalõhkeseadme või tuumarelva omav ühenduse liikmesriik või Ühendkuningriik lõhkab tuumalõhkeseadme, kasutades lepingu kohaldamisalasse kuuluvat kaupa,

võib teine pool lepingu alusel tehtava koostöö täielikult või osaliselt peatada või lõpetada, teatades sellest kirjalikult ette. Teates nimetab pool meetmed, mida ta peab lepingust tulenevate kohustuste oluliseks rikkumiseks, täpsustab sätteid, mille täitmise ta kavatses peatada või lõpetada, ning kuupäeva, millest alates ta kavatses peatamist või lõpetamist kohaldada.

2. Enne kui pool võtab nimetatud meetmeid, konsulteerivad pooled üksteisega ühiskomitee raamistikus, et saavutada rahumeelne lahendus, sealhulgas jõuda otsusele parandus- või muude meetmete vajaduses, ning kui kõnealused meetmed on vajalikud, siis võetavate meetmete ja ajavahemiku osas, mille jooksul need meetmed võetakse.

3. Lõike 1 kohast peatamist või lõpetamist kohaldatakse üksnes juhul, kui ühiskomitees kindlaksmääratud aja jooksul ei ole õnnestunud rakendada parandus- või muid meetmeid või kui pärast mõistliku ajavahemiku möödumist, kuid võimalikult kiiresti, ei ole suudetud leida pooli rahuldavat lahendust.
4. Peatamise kohaldamine lõpeb, kui peatav pool on veendunud, et teine pool täidab lepingust tulenevaid kohustusi kas omal algatusel või vahekohtu otsuse alusel.
5. Lepingu kohaldamise peatamise või lõpetamise korral on tarnival poolel õigus nõuda lepingu kohaldamisalasse kuuluvate kaupade tagastamist.

ARTIKKEL 23

Muudatused

1. Pooled võivad teise poole taotluse korral pidada ühiskomitees nõu lepingu võimalike muudatuste üle eelkõige selleks, et võtta arvesse tuumavaldkonna rahvusvahelist arengut.
2. Lepingut võib muuta, kui pooled selles kokku lepivad.
3. Muudatus jõustub poolte kindlaks määratud kuupäeval, kui pooled teatavad teineteisele vastavalt vajadusele kas diplomaatiliste nootidega või oma pädevate asutuste kaudu, et on lõpetanud lepingu jõustumiseks vajalikud siseriiklikud menetlused.

4. Lepingu lisa on lepingu lahutamatu osa ja seda võib muuta kooskõlas käesoleva artikliga.

ARTIKKEL 24

Jõustumine ja kestus

1. Leping jõustub selle kuu esimesel päeval, mis järgneb kuule, mil pooled on teineteisele teatanud, et nad on täitnud oma õigusruumisisesed nõuded ja viinud lõpule menetlused, et kinnitada oma nõusoleku siduvust.
2. Leping sõlmitakse esialgu 30 aastaks. Seejärel pikeneb lepingu kehtivusaeg automaatselt järgmiseks kümneks aastaks, välja arvatud juhul, kui vähemalt kuus kuud enne esialgse 30aastase kehtivusperioodi või täiendava kümneaastase perioodi lõppemist teatab üks pool teisele poolele diplomaatilise noodiga oma kavatsusest leping lõpetada.

3. Olenemata lepingu või selle alusel tehtava koostöö peatamisest, lõpetamisest või lõppemisest mis tahes põhjusel täidetakse kohustusi, mis tulenevad artiklist 1, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21 ja 22, seni, kuni teise poole territooriumil, tema jurisdiktsiooni all või kusagil tema kontrolli all on kaupu, mis kuuluvad nimetatud artiklite kohaldamisalasse, või kuni pooled on artikli 5 kohaselt vastastikku kindlaks määranud, et lepingu kohaldamisalasse kuuluv tuumamaterjal ei ole enam kasutuskõlblik või seda ei ole võimalik töödelda sellisel viisil, et seda saaks taas kasutada kaitsemeetmete seisukohast oluliseks tuumategevuseks.

ARTIKKEL 25

Autentsed tekstid

Leping koostatakse kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles. Pooled kinnitavad muud keeleversioonid kui ingliskeelne versioon diplomaatiliste nootide vahetamise teel 30. aprilliks 2021.

ÜMBERTÖÖTAMINE

ARTIKKEL 1

Lepingu kohaldamisalasse kuuluvat tuumamaterjali töötatakse ümber järgmistel tingimustel:

- a) materjal töötatakse ümber energia kasutamiseks või kasutatud tuumkütuses sisalduvate ainete käitlemiseks vastavalt tuumkütusetsükli programmile, mis on pädevate asutuste vahelistes konsultatsioonides vastastikku kindlaks määratud;
- b) ümbertöötamist ning plutooniumi ladustamist, kasutamist ja vedu kavandava poole pädev asutus esitab tuumkütusetsükli kavandatava programmi kirjelduse, sealhulgas nende tegevustega seotud poliitilise, õigusliku ja reguleeriva raamistiku kirjelduse;
- c) eraldatud plutoonium ladustatakse ja seda kasutatakse vastavalt punktis a osutatud tuumkütusetsükli programmile ning

- d) eraldatud plutooniumi ümbertöötamine ja kasutamine lõhkeainetega mitte seotud rahuotstarbelistel eesmärkidel, sealhulgas teadusuuringutes, mida punktis a osutatud tuumkütusetsükli programm ei sisalda, toimub üksnes tingimustel, mille pooled on määranud vastastikku kindlaks pärast käesoleva lisa artikli 2 kohaseid konsultatsioone.

ARTIKKEL 2

Kui ühiskomitee saab emmalt-kummalt poolelt taotluse, korraldab ta 40 päeva jooksul konsultatsioonid, et:

- a) kontrollida käesoleva lisa sätete toimimist;
- b) kaaluda muudatuste tegemist käesoleva lisa artikli 1 kohases tuumkütusetsükli programmis;
- c) kaaluda rahvusvaheliste kaitsemeetmete ja muude kontrollimeetodite täiustamist, sealhulgas ümbertöötamise ja plutooniumi seisukohast asjakohaste uute üldtunnustatud rahvusvaheliste mehhanismide kehtestamist, või
- d) kaaluda ettepanekuid, mis puudutavad eraldatud plutooniumi ümbertöötamist, kasutamist, ladustamist ja vedu muudel lõhkeainetega mitte seotud rahuotstarbelistel eesmärkidel, sealhulgas teadusuuringutes.